

Izhaja:

10. in 25. vsakoga
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celovci 25. julija 1885.

Št. 14.

Prazne besede, s katerimi liberalci slepijo ljudi.

II. Freiheit — svoboda.

Gosp. dr. Wrann in njegova liberalna stranka se hvali nadalje, da je ona za svobodo ali prostost. Liberalci so nam res prinesli vsake sorte svobode. Pa te liberalne svobode so bile kakor slabo, ponarejeno vino; iz začetka so bili ljudje kar pijani od njih, zdaj jih pa glava boli.

Svobodo so dali oderuhom, da so smeli od posojil jemati obresti, kolikor so hoteli. Gorje človeku, ki se je enkrat zadolžil pri teh pijavkah. Obresti so bile tako visoke, da je dolžnik komaj té zmož, kapital je ostal zmirom dolžen. Mnogim kmetom so taki oderuhi zavili vratove. Nekatere so pustili še na kmetijah, zgodilo se pa ni iz usmiljenja, ampak da so imeli kmeta za molzno kravo, da je celo leto delal kakor črna živina za oderuha in mu pridno nosil obresti. Tudi v mestih so mnogi manjši uradniki, oficirji in rokodelci padli oderuhom v roke in še zdaj zdihujejo pod težo svojih dolgov, ali pa so že davno pišli na nič. Še bolj na debelo odirali so v visokih krogih. Knez Esterhazy prosil je bankirje, naj bi mu priskrbeli 6 milijonov posojila. Priskrbeli so jih, ker jim je zastavil svojih posestev za 12 milijonov; pa knez je dobil le en milijon, pet milijonov so si obdržali za mešetarijo. — Ta „svoboda“ tedaj ni bila nič vredna. To so spoznali še liberalci, in se niso dosti branili, ko je pod sedanjo vlado prišla spet postava, da bo vsak kaznovan, kdor jemlje previsoke obresti.

Kmetu so dali liberalci polno svobodo, da sme svojo kmetijo prodati, kadar hoče, ne da bi prašal ženo ali otroke; da sme prodati najpotrebnejšo živino in ostati brez gnoja; da sme prodati les in ostati brez drv; da sme prodati planino in ostati brez paše. Dali so mu svobodo, da sme na svojo kmetijo naklepiti dolgov, kolikor mu le kdo posoditi hoče. Pa ta svoboda je bila kmetom v nesrečo. Lezli so v dolgove in prodajali najpotrebnejše reči od hiše, tako da slednjič niso mogli več gospodariti, in kmetija za kmetijo je prišla na boben. Pokupili so jih grofi, in tako je nastala tista obširna posesstva, čez ktere se toliko godrnja. Krivi so vsega liberalci, ker niso branili kmeta z dobrimi postavami.

Kdorkoli je pameten in kmetu dobro hoče, vsak pravi, da se kmetije ne smejo preveč zadolžiti, sicer kmet ne dela za sebe in svojo dru-

žino, ampak za svojega upnika. To je nova robotota, ktero so nam prinesli liberalci, in ti ljudje so še tako nesramni, da nas obrekujejo, da hočemo upeljati spet roboto in desetino. Robote ni treba več upeljati, vsak jo že ima, kdor je veliko dolžen, ker mora vse, kar zasluži, znositi tistemu, kteremu je dolžen. Mi želimo pa ravno to roboto odpraviti in dognati tako postavo, da se kmetije ne bojo smejele zadolžiti čez neko gotovo mejo. Tudi se kmetu ne sme dovoliti, da bi prodajal od zemlje ali od hiše take reči, brez kterih ne more gospodariti. Če je oče zapravljevec, se mora skrbeti pa za otroke, zato morajo kmetije ostati cele, in tudi za tako postavo se mi poganjamo. Liberalci so s svojo modrostjo pri kraji in ne bodo mogli braniti, ko bo državni zbor popravljaj njih nesrečne „svobode“ in skrbel za kmeta z boljšimi postavami.

Liberalci so nam prinesli še tisto svobodo, da se sme ženiti vsak berač. Po bajtah zdaj vse mrgoli revnih otrok, in če nimajo kaj jesti, kdo jih mora rediti? Kmet in pa občina!

Prav malo vredna je tudi tista liberalna svoboda, da se smejo ljudje vlačiti in potepati od kraja v kraj, iz dežele v deželo, brez zaslužka. Po cestah vse mrgoli mladih beračev, ki ljudi nadlegujejo, včasih pa tudi krajejo. Hiša, ki na samem stoji, se mora prav bati takih potepuhov. Včasih pa se privlečejo cele tolpe ciganov, ki živijo tudi le od beračenja, kraje in goljufije. Kmečki človek mora delati, če je tudi bolehen, slab, star in ves pretegnen od težkega dela; zraven mora rediti pa še te močne vlačugarje, ki ležijo ob vročini v senci. Tudi te „vlačugarske svobode“ so kmetje že davno siti. Ravno lani je naša (slovensko-katoliška) stranka sklenila v državnem zboru novo postavo zoper potepuhe; in če bojo kmetje te more rešeni, zahvalijo naj se naši stranki, ne pa liberalcem. Te svobode so se poslužili tudi delavci. V mladih letih so delali v mestih in fužinah, svoji občini niso storili nič dobrega; na starost ali v boleznih so pa spet prilezli domu in svoje otroke obesili občini na vrat.

Pa tudi mestjanom niso prinesle liberalne svobode nobene sreče. Po obrtni svobodi je smel vsak začeti kako rokodelstvo; naj se ga je učil ali pa ne, in naj je bila potreba za to ali pa ne. Kjer je bil prostor ravno za enega čevljarja, naselili so se kar trije, štirje; namesto ene gostilnice odprlo se jih je kar deset. Da bi ljudi k sebi privabil, skušal je vsak boljši kup delati, zato je bilo pa blago toliko slabejše. Na vse sorte za-

čeli so ljudi slepariti. svoje pomožne dela vse pa stiskati, pri slabi plači in hrani noč in dan držati pri delu, ker sicer jim ni bilo shajati. Najbolje je ta svoboda služila še Judom. Oni imajo zveze po celem svetu in vejo, kje je blago in kje so delavci najboljši kup, in kje se blago najbolje proda. Le en izgled: Kupili so najslabšega blaga za obleko. Potem so v Požunu (Pressburg) na Ogerskem dobili revnih krojačev (znidarjev), ki so jim delali po 20 kr. na dan. Tako so dobili narajeno obleko skoraj zastoj, in jo razposlali na vse kraje na prodaj. Domači krojaški mojstri niso mogli nikjer narejene obleke dati po tej ceni, prvič ker blago kupujejo le na drobno in ga ne dobijo tako dober kup, drugič pa, ker morajo svoje pomočnike bolje plačevati. Tudi kupijo Judi prav po ceni, če pride kaka tovarna ali prodajalnica na kant. Tako je Jud naredil povsodi dobro kupčijo, domači rokodelci pa je sedel brez dela in ni vedel, s čim bo plačal davke, ktere je bilo treba odrajtati, čeravno ni bilo nič zaslužka. Da je šlo pa to bolje od rok, potrebna je bila tudi svobodna kupčija, da je smel Jud s svojim blagom kamor je hotel. Liberalci so bili Judom zmirom dobri prijatelji in so jim dovolili tudi to. Ni čuda, da se Judi toliko poganjajo za liberalce in jih hvalijo v svojih listih!

Slednjic pa so liberalci dovolili vsakovrstno sleparstvo. Posebno bogatim Judom so dovolili vse, karkoli si je kateri zmislil, da bi opeharil krščansko ljudstvo. Najbolje se vidi to pri bankah, ki so se ustanovljale na Dunaji. Med temi bankami je bilo največ sleparskih. Od leta 1867 do 1873 se je dovolilo 1005 delniških društev (bank, stavbenih družb itd.) Leta 1873 so se te družbe skor vse podrlle, ker so bile zidane na pesek, na sleparijo. Mnoge teh bank so se ustanovile brez vsega premoženja; ničvredne delnice ali akcije so se prodajale za velik denar, ljudje so jih kupovali, ker so bile delnice toliko hvaljene in priporočene v liberalnih, judovskih časnikih, zgubili so ves denar in v rokah jim je ostal prazen ničvreden papir, s katerim so si lahko prižigali cigare. Kam je zginil uplačani denar, to se lahko ugane. Nekteri so prosili za dovoljenje, da bi smeli ustanoviti delniško društvo, pa ne z namenom, da bi društvo res ustanovili, ampak da bi dovoljenje (koncesijo) prodali.

Izmed 1005 dovoljenih društev se jih 323 ni ustanovilo. Dovoljenje so dobili zastoj, hoteli pa so ga drago prodati. Včasih pa se je taka koncesija prodala res drago. O liberalnem ministru Giskri se je bralo v časnikih, da je sam sebi podpisal dovoljenje za zidanje neke železnice, potem pa to dovoljenje prodal za 100.000 gld. Tako je le enkrat svoje ime podpisal in „zaslužil“ s tem 100.000 gld.! Godile so se čudne reči. Liberalna vlada je bila slepa za vse to!

Take so bile liberalne „svobode“! Gospod Wrann pač vé, da so koroški kmetje še malo brali in zvedeli o teh lumparijah in o nesrečnih liberalnih „svobodah“, zato pa se hvali s tem, da se poganja za liberalno „svobodo“.

Zdaj pa, ljubi Slovenci, smo vam povedali, kakošno „svobodo“ so nam prinesli liberalci. Zdaj bote pač bolje vedeli, pri čem da ste z liberalnim

poslanceem dr. Wrannom in njegovimi liberalnimi tovarši. Bog nas varuj take svobode“!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Naše srednje šole.) Na latinskih šolah v Celovcu je bilo 22 profesorjev in 384 učencev, med njimi 314 Nemcev, 65 Slovencev in 4 Lahi. Maturo je delalo 20 osmošolcev. — Na Celovski realki je bilo 16 profesorjev in 149 učencev, in sicer 143 Nemcev in 7 Slovencev. Maturo je delalo 7 abiturientov. — Na latinskih šolah v Beljaku se je učilo 168 študentov, med njimi 137 Nemcev, 21 Slovencev. Profesorjev je bilo 17. —

Iz Celovca. (Naši bankovci.) Leto 1878 so imeli še liberalci državne vajeti v svojej roci. Kako so Slovanom pravični, glasno pričajo naši bankovci. Ali prebivajo v Avstriji samo Nemci in Madjari? Ali ni v Avstriji 17 milijonov Slovanov? Kako je torej mogoče, da se na bankoveih bere samo le nemščina in madjarščina? Naša banka daje vsako leto 6—7 milijonov čistega dobička, — ali k temu ne donajajo tudi Slovani svoje krvave krajezarje? Zakaj da na bankoveih od nas Slovanov ni ne duha ne sluha? Nekdajni minister dr. Bach je bil najhujši ponemčevalec, — pa pod njegovo vlado so kazali naši bankovci razne jezike vseh narodov v Avstriji. Leta 1868 raztrgali so Nemci in Madjari našo cesarovino na dva kosa, napravili so dualizem. Na jutrovem kosu bi Madjari, na večernem pa Nemci gospodovali nad nami Slovani; Madjari bi nas Slovane pomadjarisovali, Nemci pa ponemčevali. Temu so neovrgljiva pričra naši nemško-madjarški bankovci.

Pa človek obrača — Bog pa obrne — kar so l. 1878 sklenili liberalni Nemci in Madjari in slovanske jezike izbrisali iz avstrijskih bankovcev, — to — tako pričakujemo zanesljivo! — se bode prearedilo. To pričakujemo od sedanjega ministertva in sedanje državne večine. Vsi narodi v Avstriji nosimo enaka bremena — vsi narodi tirjamo tudi enake pravice; — vsi narodi jemljemo bankovce, vsi narodi hočemo na bankoveih tudi videti in brati vsak svoj jezik. Vsako 10. leto se ponavlja sprava z Madjari, — kmalo pridejo te obravnave spet na vrsto. Slovanski poslanci bojo gotovo storili svojo dolžnost; ves slovanski svet gleda na nje!

Od Vrbskega jezera. (Nekaj o Poraškej šoli.) Šolska hiša v Poračah stoji na najlepšem hribcu in tik zraven cerkve. To nekterim nemško-liberalcem, ki so se vsred Slovencev naselili, hudo v oči kolje. Na tem prijaznem hribcu bi najboljši stala kaka vila, morebiti kakega bogatega juda in šola mora od cerkve in farovža daleč proč, daleč je, bolje je! Gosp. fajmošter Peter Čare, že od nekdanj dobro znan prijatelj šolske mladine in podpornik šolskega nauka, se je temu zoperstavljal. Priporočal je, naj šola ostane na sedanjem mestu in naj se nekaj prizida za drugi razred in stanovanje drugega učitelja. K dotičnej komisiji sta iz Celovca prišla gosp. baron Schmid, c. k. deželni predsednik in gosp. dr. Gobanc, c. k. deželni šolski nadzornik. Gosp. baron Schmid so po-

sežno na to tiščali, da je obveljala gosp. fajmoštrova in da ostane šola na sedanjem prostoru. Cela šolska občina bode gosp. predsedniku gotovo iz srca hvaležna; vsi starši hočejo šolo imeti blizo cerkve in so se bali visokih stroškov, ako se prisilijo po novoliberalnej šegi staviti obširno šolsko poslopje. Hvala!

Še nekaj se pripoveduje, kar se je godilo pri tej komisiji. Vsa gospoda — gorej imenovana gospoda, gosp. župan Semelrok in gosp. inženir Müller — se podajo v šolo. Gosp. dr. Gobanc pokliče nekega fanta, naj bere. Bral je, in res pravilno, povedati pa ni mogel besedice, kar je bral. Gospodje so eden drugega debelo pogledavali! Zdaj prime gosp. fajmošter Čare za besedo in pravi: Kako bode fant mogel povedati, trd Slovenec je in ne zna nemško; to je sad naše šole, v kateri se slovenskim otrokom še slovenske črke ne pokaže, in je vse skoz in skoz le samo po nemško.

Gosp. baron Schmid, predsednik c. k. deželnega šolskega sveta, ni menda ničesar rekel; kaj pa si je neki gospod mislil? Že večkrat je v deželnem zboru javno rekel, da bode deželni šolski svet za to skrbel, da se slovenski otroci bojo učili slovenski moliti, brati in pisati. Zdaj pa sliši na svoja lastna ušesa, da se v Poračah, kjer med 140—150 šolarji ni jih 10 trdih Nemcev, še slovenske pike ne uči! Gosp. dr. Gobanc je neki obljubil, da se bode ta narobesvet popravil. Bog daj; pa upanja nimamo veliko. Saj je ravno tak narobesvet že pred nekaj leti tudi on našel v Šmartnej šoli pri Timenci, — pa še zdaj je tam vse le po starem trdo nemškem kopitu. Ravno tak narobesvet je tudi po šolah na Dholici, v Brezi, Škofičah, Hodišah in Vetrinjah. Tamošnji gg. fajmoštri so l. 1884 prosili, naj bi se po imenovanih čisto slovenskih šolah otroci učili vsaj slovenski katekizem brati, — pa c. k. deželni šolski svet jih je pokregal in jim 6. januarja 1885 št. 3055 priporočil, naj slovenske otroke krščanskega nauka učijo po nemško, bojo več opravili: „ein noch befriedigenderes Ergebniss erzielen“! Po tem takem imamo le malo upanja, da se bode tudi po tem, kar so gospodje videli in slišali o Poraškej šoli, javljene kaj spreobrnilo na boljše, timveč vse ostalo pri starem. Bog hotel, da bi mi bili krivi preroki!! —

Iz Kotmare vesi. (Daj rajtengo.) „Mir“ je že enkrat nekaj zamrmral, da naš gosp. župan Steiner, po domače Ripan, ni še naredil občinske rajtenge za leto 1884. „Mir“ menda ni prave zadel, ko je tedaj tudi pisal, da mora za tako gorečega nemškoliberalca, kakor je g. Ripan, prava igrača biti, napraviti občinsko rajtengo. Po §. 65. naše občinske postave od 1. junija 1877 mora župan vsaj dva meseca po novem letu predložiti občinsko rajtengo minulega leta. Ljudje se čudijo in že z glavo kimajo, zakaj da gosp. župan to svojo dolžnost tako slabo spolnuje. Slišimo, da je eden gg. odbornikov — menda gosp. Stih, po domače Birtič, gosp. župana že pismeno opomnil, naj položi občinsko rajtengo. Nič nismo še slišali, da je gosp. župan to storil. Ako bojo vse lepe besede in prošnje le bob ob steno, naj gg. odborniki ne mirujejo in si pomoči iščejo pri deželnem odboru, kateri ima po §. 89 občinske postave oblast

in dolžnost, čuvati nad tim, kako občinski predstojniki spolnujejo svoje dolžnosti.

Iz Pokré pri Grabštanji. (Še ni pokoja.) Poslednje volitve še zdaj ne pustijo mirovati naših nemškutarskih liberaluhov. Še jih strašno peče in boli, da je Šent-Mihelska občina prvokrat volila na slovensko stran. Zastonj so se pehali liberalni rogovileži še clo iz sosednih občin. Iz same jeze se lotijo, bodisi kjerkoli, vsakega, ki je volil konservativne volilne može. In veste, kaj jim očitajo? Sram te bodi, vpijejo, da ti s farji voliš; sram te bodi, da ne držiš s pavri, paver mora pavra voliti; mesto Laksa pavra ste volili Pinota ministra; zdaj bojo farji, ministri in grofi vkup potegnili, in nam kmetom natvezli staro desetino in roboto itd. — Bil sem v nekej krčmi sam priča, ko so se sosedje prekarjali zavoljo tega. Domu pridši sem poiskal neko staro brošuro, v kateri so naštetni vsi državni poslanci. Našel sem, da šteje liberalna levica več kot 130 poslancev, h kateri pripada tudi naš paver Laks. In med temi 130 poslanci je le malo „pavrov“, pa vse mrgoli dohtarjev, profesorjev, notarjev, fužinarjev, uradnikov, bankirjev, fabrikantov. Od ljudi take baže pa kmet javeljne sme kaj dobrega pričakovati. Postave, ki so jih ti gospodje skovali, so kmetiški in rokodelski stan pripravile na kant, na beraško palico. — Kar se pa tiče desetine in rabote, je to stara Pehtrababa, s katero liberalci strašijo neumne otroke in babe. Desetine in rabote so odkupljene in odpravljene že več kot 30 let in še noben konservativec ni črhnil, da naj se spet naložijo. Bral sem pa, da znani poglavar in bogec vseh naših liberalcev, Karlo knez Auersperg, da je ta liberallec na Gornje-Avstrijskem že nekaj let po tem, ko je bila zemljiščna odveza že davno dokončana, neke kmete, podložne svoje grajščine, toževal zavoljo „laudemij“; pa je seveda pravdo zgubil. Na desetino in roboto konservativci gotovo še mislijo ne; liberalci pa so kmetom naložili plačila v denarjih, ki jih veliko bolj tiščijo in tarejo, kakor stara desetina in robota.

Iz Švabeke. (Gosp. Leskovar †.) Česar smo se že dalej časa bali, zgodilo se je! Naš občno spoštovani in ljubljani gosp. fajmošter, gosp. Jože Leskovar so 24. junija umrli. Že več let so bolehal za skrivnino, pa v kopelah še vselej našli ljubega zdravja. Tudi letos so bili volje podati se v Krapino, — pa nemila smrt jih je prej pobrala. Do slednjega dne svojega življenja so zvesto spolnovali vse dolžnosti svoje. Po pravici so sloveli kot izvrsten pridigar, spreten katehet, velik prijatelj šolske mladine ubogih in bolnikov, zvest slovensk narodnjak in zanesljiv prijatelj svojih duhovnih bratov. Po vseh štacijah, kjer so pastirovali, povsod so jih vsi ljubili in spoštovali. Rajni so bili rojeni v Najšbergu na Spodnjem Štajerskem 18 febr. 1832, so torej umrli veliko pre zgodaj — še le 53 let stari. Za mešnika so bili posvečeni 29. julija 1855. Pastrjevali so za kaplana v Labudu, Dobrlejši in Plibree, — za provizorja v Kotljah in za fajmoštra v Švabece od 1. majnika 1867 do svoje smrti, torej 18 let.

Kako so jih ljubili vsi farmani, tudi prebivalci sosednjih far, pa duhovni sobratje, priča je bil njih pogreb. Ljudi se je vse trlo in duhovnikov se je zbralo 20 iz štirih sosednih dekanij. Po njih

poslednjem volji gosp. dekan Bergman niso na grobu govorili, — molilo se je in glasni zdihljeji in svitle solze so pričali, kako priljubljeni so bili rajni gosp. fajmošter Jože! Bog jim daj nebesa in povrni jim vse njih prelepe nauke in neštevila dobra dela! — Oj, oj, kaj bode: tudi Švabeška fara ostane prazna, — duhovnikov zmanjkuje in gosp. Randl oskrbljujejo tri fare: Suho v Dolnodravbrškej, Švabek v Plibrškej in Gorenče, unkray Drave v Velikovskej dekaniji. Bog se nas usmili in pošlji nam spet dušnih pastirjev!

Iz Hodiš. (Okrajni zdravniki.) „Klagenfurter Zeitung“ — Celovčanka — oznanjuje, da se bode služba zdravnika za Vetrinjski okraj odala. Ta zdravniški okraj obsega občine: Dolčjaves, Vetrinje, Hodiše, Škofiče, Vesica, Bilčovs in Kotmaraves. Te občine štejejo 7872 prebivalcev, ki so, ako peščico Nemcev v Vetrinjah izuzemeš, vsi trdi Slovenci. Gosp. dr. Burger se je predrznil v deželnem zboru trditi, da ni treba zdravniku, da zna pri slovenskih bolnikih tudi slovensko. Slovenci! ali vam ne spreleti mozek in kosti, ako se še spominjate, kaj je ta prevejeni liberalce tedaj izustil? „Kako bi ozdravljali male otročiče, kako bi ozdravljali črno živino, ako bi bilo treba, da zdravnik zna govoriti z bolnikom.“ — Mislim, da so ti žalostni in sramotni časi, ko se je omikan gospod predrznil kaj tacega v deželnem zboru govoriti pred celim svetom, hvala Bogu! vendar že za nas Slovence minuli. — Novi zdravnik Vetrinjskega zdravniškega okraja bo plače dobival iz deželne matice 250 gld. in 300 gld. iz možnih gorej naštetih občin. Slovenske občine smejo torej po vsej pravici pričakovati, da! clo tirjati, da se jim izvoli zdravnik, ki bode znal tudi slovensko!

Iz podjunske doline. (Postaja pri Kamenskem mostu.) Mesca junija letos se je proti Belaku odprla nova postaja „Lipa-Strmec“, „Lind-Sternberg“. To me je nagnilo, na novič spet sprožiti postajo proti Sinčejvesi pri Kamenskem mostu. Med postajami proti Belaku in proti Pliberku je strašno velik razloček. Od Celovca do Belaka in do Plibrka je 38 kilometrov, postaj od Celovca do Belaka je 9, od Celovca do Plibrka pa so le tri! Občini: Tinje in Galicija štejete 331 hiš in 1643 prebivalcev, in imate daleč v najbližjo postajo v Grabštajnu; — občini: Rikarjaves in Šentkocijan štejete 555 hiš in 3145 prebivalcev pa imate daleč v najbližnjo postajo v Sinčejvesi. Zatorej imenovane občine že dolga leta prosijo za malo postajo (Haltstelle) pri Dravskem mostu blizu Kamena. To bi bila velika dobrota za blizo 5000 prebivalcev in menda tudi dobiček za južno železnico. C. k. kupčijsko ministerstvo je 30. nov. 1873 št. 29.530 tirjalo od upravniškega sveta južne železnice, naj to malo postajo napravi. V 7. seji l. 1875 je to reč obravnaval tudi naš deželni zbor; — pa od tega dne je spet vse tiho in od postaje ni duha ne sluha. Dobro bi bilo, da bi spet vnovič potrkali. Postaje ob bregu Vrbskega jezera imajo v svojej okolici le par vesi in nekaj hiš, — pa vendar jih je južna železnica napravila. Postajo „Lipa-Strmec“ je letos odprla čisto na svoje stroške; gotovo tudi nam Podjunčanom ne bo lepe prošnje spodbila. Napravimo prošnjo, pa ne kakor dozdej na „kovačiča“, timveč obrnimo

se naravnost do „kovača.“ Dozdej smo prosjačili pri deželnem zboru, — prvi gospod pri južni železnici je upravni svet, k temu se podajmo. Drugod se povsod tako sijajno obnaša in vsem rad postreza, tudi naših prošenj zavrgel ne bode: „Kdor prosi, prejeme; kdor trka, temu se odpre!“

Iz Velikovca. (Nova, koristna iznajdba.) Tukajšnji finančni komisar g. Marko Matijevič je izumil prav lepo reč. Dostikrat se primeri, da na kmetih ni vage, da bi živino zvagali, kadar pride mesar ali drug kupec po vola, kravo, prešiča itd. Kupi se potem na oči, in pri tem je včasih goljufan kmet, včasih pa mesar. Gospod Matijevič pa je izumil tako mero ali trak, ki ima na obeh krajih mero in številke. Živina se premeri okoli života tik za sprednjimi nogami, potem pa po dolgosti od glave do repa. Številka okoli života se vzame dvakrat, dolgost pa enkrat, to se vkup sešteje in poišče tista številka na traku. Ko jo najdeš, obrneš trak, in na drugi strani najdeš zapisano, koliko brav v aga ali tehta. Se ve da, kdor tega traka še ni imel v rokah, mu homo težko dopovedali, kako ga je treba rabiti. Kdor pa nema deleč v Velikovec, naj se oglasi pri gosp. Matijeviču, ali pa pri g. trgovcu Giendlu, tam mu bodo že pokazali, kako se meri s tem trakom. To je zelo imenitno za mesarje, pa tudi za kmete, ki živino prekupujejo. Kdor je te mere enkrat vajen, se za več ko eno ali dve kili nikoli ne bo zmotil. Te trakove prodaja gosp. Giendl v Velikovec.

Iz Šmarjete pri Velikovec. (Zahvala.) Hudo nas je v Šmarjeti in Št. Jurji zadela roka Božja, strašna toča se je vsula in pokončala poljske pridelke. Našli smo pa dobrotnike, ki so vsaj nekoliko pomagali v največji sili. Svitli cesar so dali 500 gld., Koroška hranilnica 500 gld., naš novi poslanec g. baron Pino pa 50 gld. Tudi „Mir“ se nas je spomnil in nam nabral nekaj malega. Hvalježni moramo biti vsem tistim možakom, ki jih je v sree zabolela naša nesreča, in so vložili prošnje na sl. hranilnico in na vredništvo „Klagenfurter Zeitung“. Pač so bili mnogi veseli in potolaženi, ko so se razdelili ti blagi darovi.

Iz Grabštanj. (Ogenj.) Zadela nas je huda nesreča. V ponedlek 13. jul. popoldne začelo je goret pri Doberniku p. d. Kancijan. Še danes se ne vé, kdo je ogenj zatrosil. Gospodinja je ogenj zapazila in tekla hitro po vodo, pa k nesreči je bil pri vodnjaku ročaj odtrgan. Med tem se je ogenj hitro razširil po bližnjih strehah, saj je bilo vse suho, pa še nekoliko vetra zraven. Zgorelo je 15 kmetom 29 poslopij, in tudi nekaj živine. Tudi g. dekanu je pogorel skedenj in streha pri farovžu in vse, kar je pod streho bilo. Mi imamo izurjeno požarno stražo, in še iz Celovca in drugod so prihiteli gasilci na pomoč; vendar niso mogli ugnati in ukrotiti hudega plamena. Iz tega se vidi, da so človek ne sme preveč zanašati na svojo moč, ampak vedno priporočati se v Božje varstvo! — Cerkev in grad sta nepoškodovana.

Iz Diekš. (Huda ura.) Na dan sv. Petra in Pavla smo imeli pri nas res hudo uro. Strela je vdarila v dvoje velikih pohoštev, v Šentjanskih gorah pri Pobošniku, na Diekšah pa pri Lesjaku; na obeh krajih je pogorelo do tal. Dva moža, ki sta ob hudi uri stopila pod neko drevo, ubila je

strela. Povodenj pa je v našem grabnu tako zdrila, da se bo poznalo dolgo let. Tudi so mi pravili, da jo strela vdarila še pri Štelcarju v Št. Janžki fari. — Živinski sejm na Diekšah je bil precej živahen; prignalo se je precej lepe živine, ki je šla dobro v denar.

Iz Borovelj. (Kako bomo uredili našo puškarijo?) Naši ljudje so mislili, če naredimo zadružno, da bo potem vse poravnano. To je pa zmotno. Zadruga je mrtva reč, če jej ne znamo vdihniti življenja. Naša skrb mora biti, da se zvežejo puškarski mojstri v eno kupčijsko zvezo, da bojo puške na skupen račun izdelovali, v posebnem magazinu spravljali in skupno prodajali. Ako bo vsak mojster barantal s puškami na svojo roko, ne pridemo nikamor, eden bo drugemu napoti. Le skupna moč kaj izdā. Ako se zvežemo, naj pustijo kupčijo vsi, ki so zdaj sami prodajali puške, in naj grejo vse puške pod imenom zadruge med svet. Imeli bomo dosti kredita, cene ne bomo več kazili sami sebi, delavci bojo pošteno plačani, in naročimo si lahko mašine, da pojde delo hitreje od rok in damo blago lahko boljši kup.

Iz mesta Št. Vida. (Tukajšna bolnišnica usmiljenih bratov) je velika dobrota ne samo za bolnike, ampak sploh za vse občine, tedaj za celo našo in sosedne dežele. V drugih bolnišnicah morajo občine plačevati za svoje bolnike; če je kaka občina tako nesrečna, da ima več takih siromakov, ki hodijo iz bolnišnice v bolnišnico, naraste jej iz tega veliko plačil. Usmiljeni bratje pa zdravijo zastoj, tukaj nemajo občine nobenih plačil. Od novega leta do zdaj imeli so bratje že čez 500 bolnikov. Oglašā se jih zmirom več, da ni mogoče vseh sprejeti. Rajši se bolnik sprejme, če je priporočen od svojega g. župnika in g. župana. Vsi dobri ljudje pa naj pridno podpirajo usmiljene brate, kedar pridejo pobirat darov. Več ko naberejo, ložej se bo bolnišnica razširila, in s tem se odzamejo mnogim občinam stroški za bolnike. V tej bolnišnici se streže bolnikom z vso skrbjo, in vsi, ki so se tukaj zdravili, polni so hvale za ta prekristni zavod.

Iz Pečnice. (Stoletnica naše fare.) Letos je ravno sto let, kar obstoji fara. Prvi dušni pastir so bili g. Klobučar, ki so stanovali še v leseni bajti. Imeli smo v 100 letih te-le č. gospode: g. Klobučar 7 let, g. Katnik 40 let, g. Trupe 9 let, g. Lesičnik 16 let, g. Aleš 21 let, in zdaj smo združeni z Loško faro pod č. g. župnikom Knafličem 7 let. Vse te gospode smo visoko spoštovali in radi imeli. Gospod Knaflič so obljubili, da bojo pri nas praznovali 100 letnico. Spominjamo se pri tej priložnosti teh naštetih dušnih pastirjev in cerkvenih ključarjev v molitvi, naj jim Bog poplača, kar so storili v čast hiše Božje. — Liberalci naj le delajo slovesnosti v čast Bizmarku, ali kar hočejo; nam Slovencem se najbolje dopadejo cerkvene slovesnosti. Saj imamo vse od Boga, njemu se moramo zmirom zahvaljevati.

Iz Velikovoške okolice. (Svoji k svojim.) Iz več strani se sliši, kako zdaj nemški liberalci stiskajo tiste, ki niso hoteli ž njimi potegniti pri volitvah. Slovenci so pa tako krotki, da še zmirom denar nosijo takim, ki Slovenca živega videti ne

morejo, samo njegov denar še vzamejo. Po naših malih mestih je veliko sovražstvo zoper vse, kar je slovenskega. Tega so krivi Slovenci sami, ker se nikdar niso znali obnašati tako, da bi jih nasprotnik spoštovati moral. Ko bi Slovenci popustili vse tiste prodajalnice in gostilnice, kjer imajo za Slovence le grde besede, — primojdunaj, stavim kaj, čez en mesec ali dva bojo govorili po takih krajih že vse drugače!

Nekteri pravijo: „Pri kupčiji gledam samo na dobro blago in na ceno.“ To je že prav; pa mene uči skušnja, da ravno v domačih, narodnih gostilnicah se živi najbolje, in ravno tako je v narodnih prodajalnicah še zmirom najbolje. Kdor je v eni reči pošten, je tudi v drugi. Če je toliko pošten, da brani svoj rod v sredi med nasprotniki, pošten bo tudi pri meri in vagi, in ne bo opeharil svojih rojakov. Jes že več let kupujem tržaško blago pri narodnem trgovcu g. Francu Merlaku v Velikovu, pa sem bil še vselej prav zadovoljen z njegovim blagom. Ravno tako je s krémami. Zmirom menj je tistih poštenih kmečkih gostilnic, kjer se je točila poštena kapljica in po ceni; pa kar je še teh hiš, navadno so pošteno narodne; kjer se pa napihuje liberalizem in nemškutarija, tam je navadno vse drago.

Iz Ljubna na zgornjem Štajerskem. (Liberalna veselica.) 14. jun. so tukaj napravili veliko veselico zavolj tega, ker so na zgornjem Štajerskem voljeni sami liberalni poslanci. Naj jim bo! Godbe so igrale in različni gospodje, ki jih pa jes ne poznam, so v dolgih govorih vezali otrobe o nemškem šulferajnu in kako mora imeti Nemeč v Avstriji prvo besedo. Neki kmet se je potegnil tudi za vero in rekel, da brez nje ne moremo biti. Pa o njegovem govoru molči tetka „Tagespost“, vse druge govore je kovala v zvezde. Imamo sicer tukaj tudi konservativen list „Obersteirer Blatt“, kateri liberalcem težko leži v želodec. Žalostno bi bilo za nemške Štajerce, če se bo med njimi liberalizem tako ukoreninil, kakor na Koroškem; kajti potem pojde ž njimi hitro navzdol.

Kaj dela politika.

Med nemškimi konservativci še ni konec prepira, kterega je prvi raznetil poslanec Lienbacher. Ta mož ne premisli, da je nemška konservativna stranka čisto majhna in da brez Slovanov nič ne opravi. Ko bi to pomislil, bi moral Slovanom še hvaležen biti, da so vsigdar podpirali nemške katoliške poslance. Mi potrebujemo drug družega, to vejo Tiroolci, zato ostanejo stanovitno na naši strani. Tak razpor je pač žalosten, liberalci se smeji.

Po časnikih je zavriščalo, da pride vender do vojske med Rusi in Angleži, in da ruski vojaki že marširajo v Afganistan. Bojni šum se dostikrat nalašč naredi zavolj borznih špekulacij. Nemara bo preteklo še veliko vode, prej ko se podstopijo tako velike vojske.

Gospodarske stvari.

Pravi čas žetve.

(Konec.)

Ali razna žita so tudi o raznem času za žetev zrela.

Rž je za požetev takrat prav zrela, ko je mehko rženo zrno tako trdno, da se na nohtu zakrivljeno, prelomi. Mlečni deli zrnja so se v moknate dele spremenili. V stavkih še le popolnoma dozori. Le z uvažanjem se ne smemo prenačljiti tako, kedar je na bilkah že trdo postalo.

Najbolj važno je pravi čas žetve zadeti pri pšenici. Ako pšenično zrno ni več mlečnato, tako se sme brez pomisleka z žetvijo začeti, če je tudi zrno še mehko. Le na tej stopinji zrelosti se najlepše zrnje pridela, ki ima lepo zlato-rumeno barvo in tanko belo moko. Če se pa pušča pšenica, da postane mrtvozrela, tako dobi zrnje temnejšo malo obrajntano barvo, trdo luskinjo, je nekakšno roženo in daje tudi moko manje vrednosti.

Kar se žetve jarega žita tiče, tako tudi tukaj ni treba čakati, da postanejo popolnoma mrtve in vse zrnje zrelo. V tem slučaju bi bila slama za klajo zelo slaba in izguba na zrnju bi bila zelo velika. Posebno se je treba varovati, da se čaka, da tudi zapoznalo žito doraste. Kajti to, kar je zapoznalo, le redkokdaj pride do dozora, daje tudi večidel prav nepolno zrno in kdorkoli hoče tudi to pridelati, ta izgubi s tem veliki del dobrega zrnja, med tem ko je tisto, kar si pridela, le bolj slabe dobrote.

Ječmen se mora na pol zrel požeti. Če se tako požanje, daje to lastniku veliko dobička, kakor zgodnja požetev pšenice. Oves se sme brez pomisleka požeti brž, ko začne nekoliko rumeneti. Treba pa je potem, da se delj časa v snopju suši in tako popolnoma dozori. Dobiček pa je izdaten, zrno ni slabše od onega, ki je na bilki dozorelo, zrnja ne gre nič v izgubo in slama je toliko izvrstnejša krma. Pri silju pa, katero je poleglo, se ne sme na pravi čas požetve predolgo čakati, posebno ne, če je vreme mokrotno. Kdor noče slame in zrnja po gnjilobi od takega silja izgubiti, mora poleglo silje včasih na pol zrelo požeti. Zrnje je v tem slučaju le malo vrednosti, zato pa se dobi boljša slama za krmo in otme se vsaj nekaj zrnja.

O primernem času žetve so se razne primermerjevalne skušnje napravljale, ki so vse pokazale, da je zgodnja žetev boljša od pozne.

Skušnje so gledé na pšenico pakazale, da ima zrnje pšenice, ki je bila v žolti zrelosti požeta, najlepši pogled in daje najboljšo moko in sicer je taka pšenica od jednako velike njive dala 29 funtov lepe moke prve vrste več, kakor poprek vse druge, a v razni zrelosti požete njive, pa 3 funte moke druge vrste in 1 funt otrobov manj od drugih. Tudi rž v žolti zrelosti požeta daje podobne pridelke.

Čas žetve je pri stročnatih sadežih različen od onega pri zrnju.

Pri bobu se z žetvijo ne sme čakati, da stročje začne črno prihajati. Sme se bob že poprej žeti, brž ko se je sad v stročju popolnoma razvil. Treba pa je po tem na njivi še požeti bob zoreti pustiti. Najboljši čas grah in grahorico žeti je takrat prišel, ko je večidel ocvelih strokov zrel, da si tudi je v gnojnem delu trt še nekoliko nezrelih strokov.

Leča se sme le v žolti zrelosti žeti in o stanovitnem vremenu. Če postane bolj zrela, se stroki razpokajo in seme izpada. Zato se leča rajši piplje, nego žanje. „Slov. Gosp.“

Za poduk in kratek čas.

Stari in novi čas.

(Dalje.)

Mošt vré, da postane vino.

Ni pametno, da toliko tožimo čez sedanje „slabe čase“. Mi pač ne poznamo in ne pregledamo modrosti Božje in ne vidimo poti, po kateri nas hoče peljati do lepših časov.

Poglej, kako lep je vinski grozd! Kako sladke so njegove jagode! Ali mar ni škoda, da zmeče vinogradnik vse te grozde v eno veliko korito in da jih začne stiskati in prešati. Grda, gosta, rujava zmes teče iz grozdov, ki so bili prej tako lepi. Tudi tukaj boš rekel, da je vinogradnik pokončal vse lepe grozde, in da ne bo nič prida iz tiste motne, nečedne pijače, ki je pritekla iz grozdov. Pa le počakaj! Mošt začne vreti in vreti; on se ogreje in očisti, ter vrže vse nečedne reči iz sebe, na dnu pa se zbira sama čista, žlahtna tekočina, ki jej pravimo vino.

Ravno tako kakor ta mošt vre v našem času tudi med ljudstvom. Nekteri mislijo, da bo vsega konec, in da se bo svet čisto spridil. Pa to ni res; Bog pusti le nekoliko vreti, da nas pripelje do lepšega, boljšega časa. Še zmote in hudobije človeške obrača Bog tako, da pospešujejo in podpirajo Njegove namene. Kaj je en narod v Božjih rokah? En boren grozd, katerega položi pod prešo, da pridobi iz njega žlahtnega vina dušne kreposti in boljšega spoznanja Božjega.

Se ve da, mnogi, prav mnogi zdihujejo pod to Božjo prešo, tožijo čez slabe čase, in če niso trdnega srca, zaidejo na kriva pota, se spridijo in vrejoči mošt jih vrže iz sebe. Kdor na ljubezen Božjo spozna, se Njega oklene, se Njegovi volji podvrže, on bo prestal hudi čas vrenja, in prišel bo iz posode kot žlahtno, močno vino, čisto kakor zlato.

Ne govorite tedaj: „Vrag naj vzame novi čas!“ Vrag tega ne more storiti, ker tudi novi čas je od Boga. Naj pride še tako hudo, Bog bo obrnil že tako, da nas pripelje iz sedanjih zmot v lepšo deželo, v novo, lepšo dobo človeškega spoznanja in napredka. (Dalje pride.)

Smešničar.

Pošt ar: „To pismo ja nema nobenega napisa.“
V o j a k: „Ali mora vsak človek vedeti, komu da pišem?“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Svitli cesar so darovali po toči poškodovanim v občini Važenberk 500 gld., strelcem v Volšberku 300 gld., cerkvi v Tiffen 200 gld., cerkvi v Št. Urhu 100 gld. in Št. Mar-

tinski cerkvi v Zilski Bistrici 200 gld. — Letos dohajajo od vseh strani nesrečne novice. V Št. Marksu pri Sinčivesi je vdarila strela in užgala; zgorele so tri hiše. — V Grabštanji je zgorelo 29 poslopij, ali celó 35, če se vzamejo v račun tudi manjše stavbe (kakor kegljišča itd.) — Na Zilski Bistrici je zgorela cerkev, farovž in še 6 do 7 pohištev. — V Vrbi je pogorela Glaserjeva gostilnica tik jezera. — V Celovcu je neki delavec tako nesrečno padel z lestve, da se je pobil do smrti. — Pri Strassburgu je utonil nek 17 letni pekovski pomočnik. — Strela je ubila 50 letnega Pichlerja na Gosnici pri sv. Krvi. — V Belace se je ustrelil nekdanji izdajatelj liberalnega časnika „Süddeutsche Post“ (zdaj „Kärntner Allgemeine Zeitung“). Rojen Slovenec je bil Slovincem najhujši sovražnik. Liberallec je prevzet, dokler se mu dobro godi, pa precej obupa, če mu pride kaj navskriž. — Železnico iz Wolfsberga do Zeltwega na Štajerskem so že zmerili; dolga bo 56 kilometrov, stroški se pa računajo na 3 milijone. Prosili bojo vlado za podporo. — V Celovcu je poštni uradnik Günzl izneveril črez 1000 gld. in potem zibnil. Zdaj ga iščejo. — Sl. deželna vlada nam naznanja, da je romanje v procesijah in tropah na Velehrad prepovedano zavolj nalezljivih bolezní, ki so se tam prikazale. — Koroško Ceciljansko društvo je imelo 16. jul. svoj občni zbor v mestu Št. Vidu. Prišlo je veliko duhovnikov in učiteljev. Prav tako! — Tukajšni svetovalec deželne sodnije g. Hren pojde v pokoj, kakor je obljubil svojim volilcem. — Gospod naučni minister je učitelje posvaril, da naj nikar ne agitirajo pri volitvah. Škoda da tega ni storil pred volitvami, saj ravno na Koroškem so učitelji na vso moč delali proti naši stranki. — Na Koroškem je 98 pivovarn, piva skuhamo 131.500 hektolitrov na leto, davka pa plačajo 256.930 gld. — V Borovljah se je ustanovila požarna straža. — V Vrbskem jezeru je utonil služabnik barona Genotte. — Sodnijski pristav g. Gertscher je prestavljen iz Pliberka v Beljak. Pliberški Slovenci se ne bojo jokali za njim. — V železniškem vozu porodila je neka ženska med Št. Vidom in Celovcem. — Pogorelec v Grabštanji je podarila Koroška hranilnica 500 gld. — Pri Millstattu je strela zadela in omamila tri ljudi. Čez nekaj časa so se spet zavedli; ožgani so na hrbtu. — Pri Celovski razstavi se bo videlo 735 repov živine; razstavljavcev za druge reči se je oglasilo 914. Nj. c. visokost nadvojvoda Karl Ludvik, pokrovitelj razstave, pride v Celovec 24. julija in jo odpre slovesno 25. jul. ob enajstih.

Na Kranjskem. Kmetijska družba prosila je vlado, naj bi dala kaj državne podpore za vivarsko kmetijsko šolo, ki jo mislijo napraviti na Dolenjskem. — Toča je pobila okoli Kostanjevice, na Rakeku in pri sv. Katarini. — Na ljubljanskih latinskih šolah se je to leto učilo 717 učencev; med njimi 562 Slovencev, 139 Nemcev, 10 Lahov. — V Ljubljani pri Bambergu je začel izhajati nov časnik pod imenom „Resni glasovi“. Izdajajo ga menda gospodje dr. Slanec, dr. Poznik in prof. Šuklje. — V Strugah je strela ubila dve ženski, ki ste stopili pod hrast. Ne stopajte ob hudi uri pod drevesa! — Na Novomeških latinskih šolah je 14 profesorjev podučevalo 129 učencev; med temi je bilo 125 Slovencev, 3 Nemci, 1 Hrvat.

Na Štajerskem. V Ptuji je umrl g. Ivan Urbanec, iskren rodoljub, rojen v Vodicaah na Gorenjskem. — Velikanska je bila slavnost na čast sv. Cirilu in Metodu v Gornjemgradu. Prišlo je vkup blizo 10.000 ljudi. Pri veliki meši je bilo 12 duhovnikov. — Na Mariborskih latinskih šolah je bilo konec leta 299 učencev; med njimi 161 Slovencev in 137 Nemcev. — V Celje so vender enkrat dobili dva slovenska trgovca, gg. Vaniča in Jermana, ki prodajata blago za obleko. Slovenci, podpirajte ju! — Celjska gimnazija je imela letos 311 učencev, med njimi 182 Slovencev, 126 Nemcev. — Na Mariborski realki se je šolalo 136 dijakov, med njimi 104 nemških, 20 slovenskih.

Na Primorskem: V tržaških latinskih šolah je bilo letos 424 študentov; med njimi 144 Lahov, 143 Nemcev, 101 Slovencev in 17 Hrvatov. — V Plaviji je strela ubila dva brata, Jožefa in Antona Ražma; vsacega na drugem kraju, tedaj ne naenkrat. Oba sta bila oženjena in zapustila 8 nepreskrbljenih otrok. — God sv. Cirila in Metoda so na mnogih krajih po Goriškem slovesno praznovali z Božjo službo, kresovi, zastavami in dostojnimi veseljami.

Družba sv. Mohora.

Odkar se je društvo sv. Mohora presadilo na cerkveno polje in postalo družba ali bratovščina, tako obilnega števila udov še nikdar ni doživelo, kot letos ob petindvajset letnici svojega prerorenja in ob enem tisočletnem spominu smrti slovanskega apostola sv. Metoda! Očitni Božji blagoslov je letos spremljal blagi trud in rodoljubno prizadevanje družbinih poverjenikov in prijateljev. Vpisanih je namreč letos dosmrtnih in letnih udov vkup: **29.557**, tedaj proti lanskemu letu za 1055 več. To je največje število družbenikov, kar smo jih kedaj šteli.

Po konečni uredbi vpisovanjskih pol šteje škofija

Goriška	4189 udov, tedaj 312 več, kakor lani
Krška	2765 " " 113 " " "
Lavantinska	9051 " " 32 " " "
Ljubljanska	11.078 " " 435 " " "
Tržaška	1571 " " 115 " " "
Sekovska	238 " " 29 " " "
Zagrebačka	203 " " 10 " " "
Poreška	63 " " 22 " " "
Videmska	90 " " 5 " " "
Razni kraji	51 " " 5 " " "
Somboteljska	157 " " 19 manj " " "
Senjska	110 " " 4 manj " " "

tedaj vkup 29.557 udov.

Slava in hvala vsem, kateri so k tako vselemu napredku pripomogli!

Tudi za osem razpisanih daril se je oglasilo nenavadno veliko število tekmovalcev; izmed 12 povestij pa je bila sprejeta in obdarovana v odborovej seji dne 11. t. m. edina povest: „Najgotovejša dota“, ktero je spisala gospa Pavlina Pajkova. Podučnih spisov je došlo 38; le štirim je bilo prisojeno darilo in sicer: „Kako človek na svetu stanuje“, spisal g. profesor Janko Pajk; „Cigani“, narodopisna črtica, poslal g.

Ivan Steklasa in „Pot k blagostanju“, narodogospodarski poduk, spisal Filip Miklavc, posestnik v Arlici, in „Nekaj najpotrebnejših gospodarskih pravil“, nabral gosp. Božidar Flegerič. Proti navadnej nagradi je v porabo priporočen podučni spis: „Vpljiv narave in hrane na zdravje človeka“, spisal J. B. v Krškem.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Preč. gosp. stolni korar dr. Val. Nemeč se je dne 18. t. m. preselil k sv. Hemi v krške dolini in prevzel ondotno dekanijo in faro. Č. g. dr. Jož. Somer je bil dne 12. julija v Šmiheljski farnej cerkvi slovesno vmeščen (inštaliran). Faro Št. Janž na Mostiču je dobil č. g. Henrik Angerer, kateri je dosedaj kot provizor oskrboval tri fare: v Kremnici, na kremsej planini in na Ljubnem. Dne 9. avg. bode nastopil Št. Janžko faro in imenovane tri fare bode oskrboval kot provizor dosedanji mestni kaplan v Sovodji, č. g. Jan. Pirker.

Za Dvorsko faro pri Vrbi je patron presentiral č. g. dr. M. Lutmana, ki sedaj oskrbuje fari Steuerberg in Wachsenberg.

Za provizorja gresta čč. gg. Jan. Jandl, kaplan v Milstatu, v Trefling-Altersberg in Franc Katnik, kaplan v Spodnjem Dravbergu, v Etendorf.

Pastirsko službo nastopita čč. gg.: Šimen Čemer kot kaplan v Spodnjem Dravbergu in Askanij Zucco baron Zucagna, kot kaplan v Milstatu.

Ker toliko duhovnikov pomanjkuje, izročila se je fara Šmarjeta pri Töllerbergu sosednemu fajmostru v St. Jurji č. g. Šim. Bauer-ju v oskrbovanje in ravno tako fara v Šabeci sosednemu g. provizorju Matiji Rاندl-nu na Suhi, kateri itak že oskrbuje kuracijo v Gorenčah.

Za mešnike so bili v nedeljo dne 19. t. m. posvečeni čč. gg.: bogoslovec iz četrtega razreda: Jožef Habernig, roj. v Sovodji; Jož. Schreiner, roj. v Wolfsbergu in Askanij Zucco baron Zucagna, roj. v Korminu; in iz tretjega razreda: Her. Atzhuber, roj. v Labodu in Jan. Ogriz, roj. na Reberci.

Dne 13. t. m. je v Teichl-nu umrl zlatomešnik in duhoven v pokoji, č. g. Val. Pramer. N. v m. p.

Za družbo sv. Vincencija so darovali: č. g. kanonik dr. Val. Nemeč 2 gld.; č. g. prof. Pierl 2 gld.; č. gospa Alojzija Weiss, samostanska predstojnica, 2 gld. Bog jim plati!

Za po toči poškodovane v občini Vazenberg je daroval g. J. H. pod geslom „iz naroda za narod“ 3 gld.

Mlinski kamni prav dobri za rž in pšenico, se lomijo v Selah; prodaja jih pa **Tone Božič**, gostilničar v Apačah; (pošta Freibach, Rosenthal).

Zvonove lijejo **Janez Dencelnovi sinovi** v Mariboru, kakoršno težo in kakoršen glas kdo želi. Dencelnovi zvonovi so od nekdanj na dobrem glasu.

Zahvala. Mi smo za našo cerkev pustili uliti tri zvonove pri Dencelnovih sinovih v Mariboru na Štajerskem. Zvonovi so lepo uliti, imajo lepo obliko in opravo, in prav lep, veličasten glas. Iz prijaznega hriba v Lipi prepevajo čast Bogu, pa tudi čast poštenega mojstra Dencelna, ktereга z dobro vestjo priporočamo cerkvenim predstojnikom po Koroškem.

Cerkveno predstojništvo v Lipi pri Vrbi 11. novembra 1884. Janez Marinič, župnik; Primož Košat, Anton Kovačić, cerkvena ključarja.

Učenec, ki zna nemško in slovensko, ter se izkaže z dobrim šolskim spričalom, sprejme se v našo prodajalnico za tržaško (spece-rijsko) blago.

Ign. Tschanner,

kramarske ulice št. 10 pri „belem golobu“ v Celovcu.

Jurjev koledar za leto 1886, ki bo poln kratkočasnega berila, pride na svetlo že meseca oktobra. Naroči se pri vredništvu „Jurja s pušo“, v Trstu.

Za darila

se posebno priporočajo moji vsakovrstni

šivalni stroji,

ki se lahko plačajo tudi na

mesečne obroke.

Dober stojim za to, da je blago pošteno. Kdor precej plača, dobi stroj ceneje.

Cenike pošljem zastonj.

Tudi se take mašine pri meni popravljajo.

Loterijske srečke

od 18. julija.

Line	28	45	59	78	83
Trst	84	29	10	34	39

V tretjič pridejo na dražbo:

31. jul. Knausova hiša v Brežah, cenjena 4249 gld., pri okr. sod. v Brežah.

1. avg. G. Girtlerjeva kmetija v nemškem Bleibergu, cenjena 1243 gld., pri okr. sodn. v Beljaku.

8. avg. Živina in hišna oprava P. Zweimüllerja, vse cenjeno na 2509 gld., v pivovarni v Spod. Dravbregu.

22. avg. Poschova kmetija v Starem dvoru, cenjena 8166 gld., pri okr. sdn. v Starem dvoru.

25. avg. Miklova p. d. Enzijska kmetija v Podgorji pri Grebinji, cenjena 2850 gld., pri okr. sod. v Velikovecu.